

БИБЛИОТЕКА
• ДУХОВНИ СЛЪНЦА •

В Зографската издателска поредица
Библиотека • Духовни слънца •
се публикуват жития на светци
и на просияли в свят живот
православни християни

© Зографска света обител

© Фондация „Наследство на Зографската света обител“

Автор: Архимандрит Кирион (Ониани)

Превод от руски език: Нина Живкова

Графично оформление: Милена Вълнарова

ISBN: 978-954-770-458-9

АРХИМАНДРИТ КИРИОН (ОНИАНИ)

ПРЕПОДОБНИ
ПАВРИЛ
(УРЕБАДЗЕ)
ЮРОДИВ ЗАРАДИ ХРИСТА

Зографски манастир
• Света Гора •
2020

ОТ ИЗПОВЕДНИЧЕСТВОТО ДО САМТАВРО

По особено строго изискване на съветската власт за освободения от затвора отец Гавриил бяха затворени всички пътища за служение в църквата. Оставиха му сана на свещеник, но да служи в църквата му беше забранено. Поради това на литургията и на останалите служби в Сионския катедрален храм той присъстваше заедно с народа и се причащаваше наред с другите, като мирянин. Хората много го обичаха. От онова време е останала една общоизвестна история от неговия живот.

Беше умрял член от семейството на един човек от енорията на Сионския храм и на погребението бяха взели отец Гавриил да извърши опелото. Отец Гавриил опя покойника. Преди погребението започна да вали като из ведро. Роднината на покойника се притесни, че лошото време прави невъзможно погребението. Решиха да почакат, но времето не се оправяше.

– Какво да правим, как да го погребем в такова време? – казваха едни.

– Нямаме друг избор, ще почакаме още, ще се проясни, не може дъждът да се лее безкрай – казваха други.

И докато всички бяха в такова напрежение и неяснота, към отец Гавриил се приближи роднината на покойника и дали от притеснение, дали от упование в него, му каза:

– Отче, помогнете с нещо.

Отец Гавриил излезе навън в проливния дъжд, вдигна ръце към небето и отправи кратка молитва към Господа. Веднага след молитвата дъждът тутакси спря. Тази необикновена история се случи в родния квартал на отец Гавриил и е останала в паметта на хората.

Отец Гавриил продължаваше със своите сурови подвизи, като строго съблюдаваше поста. Когато познати вярващи му носеха в къщи сладкиши, той ги отнасяше до един на майка си или на сестрите си, или на нуждаещи се съседи.

Отецът много обичаше свети Макарий Египетски и може да се каже, че в определено отношение двамата бяха постъпвали по един и същ начин. Знайно е, че свети Макарий се е хранел със сухари, които съхранявал в делва с тесен отвор. Такъв, че ръката до китката да може да влезе вътре, но да не може да излезе пълна със сухари. Така свети Макарий се задоволявал с малък сухар веднъж на ден, както отец Гавриил обичаше да казва: „от вечер до вечер“.

Отецът постъпваше по подобен начин, но с една малка разлика: при него сухарите бяха в голяма паница, окачена за тавана на тънки верижки на такава височина, че човек можеше да ги стигне, само

ако се повдигне на пръсти. И още нещо: отец Гавриил също се хранеше само веднъж на ден – със сухари и вода – „от мръкнало до мръкнало“.

Това бяха години на пълно умъртвяване на страстите в живота му. Плътта трябваше да се превърне в другар и спътник на душата в пътя на служение на Бога, на приближаване и единение с Него.

През тези години на високо служение отецът тайно от хората носеше на тялото си тежки вериги. Спеше или на нисък стол, или в своята килия-църква, или в упоменатата яма, която приличаше на гроб. Често, почти постоянно, както знаем от сестрите му, се чуваше как плаче или ридае, нещо, с което майка му изобщо не можа да свикне и много скърбеше.

Животът на отец Гавриил в условията на съветската власт беше извънредно труден. Постоянно го викаха в силовите ведомства с надеждата да го сплашат и заставят да се подчини.

Веднъж, в Тбилиси, в службата за безопасност, заради проповед беше призован настоятелят на Светицховели, архимандрит Партений (Апциаури). И точно тогава този добър и благодатен свещеник срещна отец Гавриил. Опечален, той му разказа за случилото се, даже изглеждаше малко изплашен, на което отец Гавриил отвърна:

– Не се тревожете, отче, на мен непрекъснато ми се налага да ходя там, но ето, нищо не ми се е случило.

Това той каза привидно леко, за ободряване на отец Партений, в действителност обаче нещата бяха съвършено различни. Знаем от сестрите му, че няколко пъти след такова „посещение“ се е връщал в къщи пребит. Има случаи, когато така са го пребивали, че не е можел да се движи и са се обаждали на семейството му:

– Елате да си приберете вашия свещеник.

Майката отива, измъчена от нещастieto на сина си, обаче им благодари и с наета кола или с помощта на близки го откарва в къщи.

Оттогава отец Гавриил започна живот, който беше твърде

болезнен. В очите на мнозинството трябваше да минава за душевно болен. Привидно, външно, той се отказа от любимите си установени правила на живот, но вътрешно продължаваше да държи на тях и да ги спазва. Налагаше му се в замяна на уединението да бъде сред хората и да понася шума и суетата на този свят; вместо безмълвие – да проповядва гръмка по улиците; той, скромният и стеснителен човек – дръзко и като глуповат да постъпва без задръжки, да многоглаголства по пазари и разни обществени места. Ако до тогава се въздържаше строго от вино, сега пиеше пред очите на всички, като се правеше на пияница и на човек без задръжки. Свети Иоан Златоуст е казал: „Най-трудно е да се стъпи на пътя на подвига, от там нататък е много по-лесно“.

Юродството, изграждането на образа на глупак пред хората, изисква наистина неимоверен героизъм, а в началото на този героизъм стои велика духовна сила и облагодатен разум. Тук не могат да се правят грешки, тъй като с погрешни действия личността застава като глупак не само пред хората, но и пред Христа. Човекът, чието служение е лишено от истинска духовна сила, си навлича наказание за голямата безбожна дързост, а това е пълна погибел за душата.

Юродството е служение, което по най-категоричен начин кара човека да отсеке всякакъв земен конформизъм, води го към пълно смирение и преминаване на земното поприще единствено пред Бога. Без каквото и да било влечение на душата към тези възприемани като глупост деяния, които той умишлено прави пред хората, а с влечение само към подвига, вършен заради образа на това служение, заради благото на собствената душа, заради ближния...

За да изясним това, ще припомним три различни случая от живота му.

Веднъж той стоеше пред килията си и гледаше отгоре своя манастир. Държеше бутилка, пълна с вино и чаша. На двора имаше няколко души, дошли да разгледат манастира или да посетят святото място. Отец Гавриил наливаше от бутилката в чашата,

при това тъй, че да го видят и като вдигаше гръмогласно тост, се държеше така, че да го помислят за пиан и поради това изпиваше чашата до дъно.

Всички гледаха учудено, а един младеж го наблюдаваше особено внимателно и агресивно. За кратко време отецът изпи няколко чаши със съответните тостове, на което присъстващите реагираха различно: някои се усмихваха или се смееха и продължаваха пътя си; други, щом го погледнеха, тутакси отклоняваха поглед; а младежът беше застанал неподвижно, без да сваля очи. Така минаха десет-петнадесет минути, след което отец Гавриил повика младежа при себе си. Той, напрегнат и малко смутен, се качи по стълбата. Старецът се измени, спря да се прави на юродив и разкривайки своето вътрешно, истинско лице, посрещна младия човек. Наля му мълчаливо от бутилката в чашата червена течност и каза строго:

– Пий, близни мой!

Той изпи до дъно подадената му чаша и с всяка глътка лицето му показваше нарастващо изумление. Питието се оказа сок от вишни, разреден с вода. Отецът взе от него чашата и със спокоен глас рече:

– Не съди Божиите създания. Ако аз започна да те осъждам или сметна, че съм по-добър от теб, ще бъда мерзък пред Господа. Не забравяй това, близни мой, иди си с мир.

Младият човек слезе по стълбата с чувство на неловкост и благоговение. Отец Гавриил се държеше така, за да го смятат за юродив.

Другата история, която искам да ви разкажа, е за това какво значи да си юродив за доброто на собствената си душа.

Мнозина знаят, че в началото, когато отец Гавриил пое бремето на юродството, често ходеше из града, по улиците на Тбилиси, бос, в просешки дрехи и с месингова диадема на главата. Хората, които го виждаха в това състояние, се забавляваха и му се присмиваха.

Струваше ни се, че го прави заради юродството, но когато научихме за неговия вътрешен мотив, разбрахме, че сме се лъгали, тъй като той постъпваше така, не само за да се прави на глупак.

В разговор с нас за това колко е ужасно високомерието и необходимо смирението, отец Гавриил ни разясни причината за поведението си:

„Когато ми се струваше, че съм важна персона или че съм най-добър от всички, тогава постъпвах по този начин и когато хората ми се присмиваха, аз се смирявах и виждах какво нищожество съм“.

Третата история се отнася до начина на юродство, към който отец Гавриил прибегваше твърде често заради ближния. Ще припомним само един от множеството случаи.

Често разказвах на мой духовен брат за отца. Казвах му, че той не само не е заблуден, както тогава мислеха за него някои, а е наистина велик богоугоден отец. За доказателство му разказвах много случаи, видени и преживени от мен. И ето че един ден той изрази желание да го заведе при отец Гавриил. И същевременно ме помоли, ако нямам против, да вземе със себе си и един свой духовен брат. Съгласих се с радост и се уговорихме за деня. В уречения ден потеглихме от Тбилиси за Мцхета. Като пристигнахме в манастира Самтавро, чинно се качихме по стълбата, която водеше към килията. Поискахме разрешение да влезем с думите: „По молитвите

на светите наши отци, Господи Иисусе Христе, Боже наш, помилуй нас“. Отец Гавриил ни отвърна с „амин“ и ни разреши да влезем. Като влязохме, се учудих – той се държеше като юродив. Приблжих се до него и взех благословение. Същото направиха и спътниците ми. Той посочи на гостите да седнат на ниските столове. А на мен – да седна на леглото до главата му. Бях смутен, не очаквах да го видя така, тъй като предишните дни бях идвал няколко пъти и той се държеше както обикновено. Макар че никой не можеше да каже кога пак ще започне да се държи като юродив. Само той единствен знаеше пред Бога кога и по каква причина да предприеме това богоугодно служение. Така стана и сега.

Аз нервничех, че братята, които бях довел, няма да разберат поведението му и това ще ги смуги. Отецът ми заповяда да му подам виното и започна да пие.

Държеше се като юродив. Може да се каже, че още не бях го виждал такъв. Караше ме да му наливам вино, а после да го закрия така, че спътниците ми да не видят. Но как да го направя, не знаех, защото отец Гавриил изричаше всичко това на висок глас, така че моите спътници да чуят. Освен това килията му беше твърде малка, за да се скрие от гостите каквото и да било негово действие.

Държеше се като пиян до загуба на съзнанието, говореше като пиян, не завършваше изреченията, викаше и от време на време прибавяше непристойни думи. Всеки път, щом произнесеше такава дума, си слагаше ръката на устата и казваше:

– Ой, какви ги приказвам, какво става с мен!?

Всеки път, щом изречеше това, се обръщаше към единия от двамата и му казваше:

– Моля за извинение.

А когато по негова заповед му наливах вино, крадешком го изпиваше, като уж се криеше зад мен и се обръщаше към другия:

– Не си видял, значи не съм пил.

Понякога допълваше казаното със следната фраза:

– Как може такъв да е свещеник?!

Седях и си казвах: „Отец Гавриил знае какво прави, довери му се и не се притеснявай“. И се молех в себе си братята, които бях довел, да не се съблазнят от видяното. Но като гледах всичко това, не знаех, дали е възможно. Така минаха примерно 30 – 40 минути. Отецът изпи четири-пет чаши вино, като повтаряше поменатите фрази и действия.

И изведнъж всичко се промени. Той спря и обликът му се промени така, сякаш човекът, който преди секунда изглеждаше пиян, не беше той. Това вече беше истинският отец Гавриил. Тих, силен, гледаше и говореше с присъщата му изумителна дълбочина. Погледна двамата, доведени от мен и с тих, повелителен глас каза:

– Виждам ги с потир в ръка.

После ги повика поотделно и ги напъти отечески. Най-напред им съобщи някои детайли от бъдещия им живот, а на единия даде икона на света равноапостолна Нина с думите:

– Носи винаги със себе си тази икона, не се разделяй с нея, близни мой, и благословението на света Нина и аз ще ти помагаме във всички изпитания.

После ни благослови тримата и като ни пожела мир, ни отпрати. Излязохме от килията. Чувствах се неловко, понеже мислех, че независимо от удивителното превъплъщение на отец Гавриил накрая, моите спътници не ще смогнат да разберат цялата сложност на неговото юродиво поведение. Оказа се, че греша. Като излязох от килията, чух зад гърба си думи, пълни с възхищение:

– Хвала на Господа, че видяхме такъв велик отец. Вече не вярвахме, че е възможно в наше време да се намери такъв отец.

Зарадвани, даже ми благодариха. Погледнах ги удивен и разбрах, че отец Гавриил е преобърнал нещо в тях. И се радвах, че няма да ме вземат за заблуден или прелъстен. Радостни и щастливи слязохме по стълбата и след още емоционални изблици всеки от тях разказа своята история.

Първи беше О. Д.:

„Преди повече от месец в мен започна някакво странно

противоборство. Обичам много съпругата си и смятам, че винаги съм се отнасял към нея с уважение. Но в последно време почти всеки ден без повод, за някакви глупости, ѝ се ядосвам, а понякога я нагрубявам с неприлични думи. После идвам на себе си, изживявам го много и ѝ се извинявам:

– Казах го, без да искам, не зная какво ми стана.

Но после се повтаряше същото. Много се изнервих, моля се, разказах го и на свещеника на изповед. Той не ме причасти, даже ми наложи епитимия, но нищо не помагаше. Сега, когато бяхме при отец Гавриил и той ругаше, видях самия себе си. Много се засрамах и се разкаях за поведението си, тъй като се досетих, че изобличаваше именно мен, когато ме гледаше и казваше: „Ой, какви ги приказвам, какво става с мен?“

Когато О. Д. спря да разказва, другият, О. З. продължи:

„Вие знаете моята история, три седмици не са минали още от четиридесетия ден на сестра ми. Преживях много тежко загубата ѝ и от мъка започнах тайно да пия. Пиенето крия в спалнята си до леглото, за да не видят и да не чуят моите родители, че те, бедните, няма да го преживеят. Останах им само аз и ако видят, че съм се пропилил, няма да го понесат. Искам да спра, много пъти се опитвах, виждам, че това ме унищожаваше, но нищо не се получава. И при свещеник на изповед не мога да отида, срам ме е, как аз, възрастен човек, ще му кажа, че всяка нощ пия сам тайно, напивам се и така заспивам?!“

Когато наливаше на отец Гавриил вино и той ти говореше: „Закрий ме, за да не ме видят как пия“, а после ме поглеждаше и казваше: „Не си видял, значи не съм пил“ – това беше точно попадение в съвестта ми и аз се досещах, че имаше предвид мен“.

След посещението, с благодатта на неговото божествено служение, което се изрази в смирение и мъдро поведение, двамата се освободиха от пороците си: О. Д. вече не оскъряваше съпругата си, а О. З. спря тайно да пие.

Тогава ние, възхитени, не забелязахме едно обстоятелство. Отец Гавриил от време на време казваше:

– Как може такъв да бъде свещеник?!

Мислехме, че говори за себе си, по повод на собственото си поведение, но не! Нито една от описаните постъпки не беше свързана с него, те се отнасяха за моите духовни братя. Тези думи се отнасяха за тях в смисъл, че на тях – бъдещи духовни лица – не подобава да живеят по този начин. Когато спря да се прави на юродив и показва истинското си отеческо лице, той изрече това, което точно беше предвидял:

– Виждам ги с потир в ръка.

Няколко години след смъртта на отец Гавриил отначало О. Д. стана духовно лице, а после – О. З. Сега и двамата са благочестиви и достойни синове на светата православна Църква.

Беше щастие да бъдеш с отец Гавриил, с този велик старец, щастлив бях и аз в този ден.

Юродството – да се представяш за безумен в името на Христа, според учението на Църквата е най-трудният и висш подвиг в православната аскеза. Юродството е подвиг, при който подвижникът в името на Христа се прави на безумец и грешник пред хората от света. За да се покаже такъв, той външно прикрива своя ум, най-висшия божествен дар на Твореца и заради Христа – заради любовта си към Него – отказва да живее по правилата на добродетелния живот, който следва да води на земята. Юродивият умишлено върши такива деяния и външно живее по такива правила, които го позорят пред хората и го отхвърлят от света, *защото онова, що е безумно у Бога, е по-мъдро от човеците, и онова, що е немошно у Бога, е по-силно от човеците* (1 Кор.1:25).

Юродивият, дълбоко осмислил битието си пред Бога, което се заключава в пълен отказ от света заради Христа, е чужд на всякакви преходни интереси и изгоди. За него смисълът на земния живот се заключава в едно – да придобие Христа в земния си път, като оказва посилна помощ на ближните си, за да се приближат и те към Бога.

Той непреклонно изобличава света и неговите тъмни дела,

понеже, отстранен от земния живот, със силата на Христа побеждава лежащия в зло свят и неговата неправедност, издигайки се над земния живот. В него е отсечено и отхвърлено семето на страшния дух на конформизма, който олицетворява земната любов и въстава против Бога. Този дух постоянно заставя човека да отстъпва и да предава душата – правдата, истината заради плътта – властта, почестите, богатството и егоистичното, спокойно съществуване.

За юродивия е неприемлива каквато и да е форма на единение със света, който е преходен и затова избягва приспособяването към него по всякакъв начин. Всъщност това е жесток и изумителен подвиг, тъй като да изживееш на земята единствения дарен на човека живот, като се правиш пред другите на луд, глупав и заблуден, да си очернен и отхвърлен от ближните, всеки от които обичаш като самия себе си – е наистина най-велик и непреходен подвиг. Отец Гавриил сякаш беше роден за това.

В разговор с нас неговата по-голяма сестра ни разказа:

„Не, ние не го разбяхме. Още от дете той беше човек с друга, особено чувствителна душа. Когато го ръкоположиха за свещеник, народът го уважаваше по своему, както си знаеше. А Гавриил, като се върнеше в къщи, влизаше в църквата и душераздиращо плачеше.

Веднъж вратата на църквата беше отворена, чух плач, влязох и го попитах с тревога:

– Васико, братко, защо плачеш така, станало ли е нещо?

И знаете ли какво ми отговори той?

– Сестро, Христос се е родил в обор, а мен народът ме уважава и ми целува ръцете“.

Мисля, че е много трудно да се разбере подобно смирение. От детството си уязвен от Христовата любов, той желаше всичко за Него, а за себе си не искаше нищо.

Юродството е благословен от Бога неземан, съвършено различен език, който не може да бъде разбран от този свят, и в който нашето земно възприятие не може да вникне с рационалния си ум. Юродството е удивителен начин на живот в този свят, което е невъзможно да се разбере, независимо от заслугите ни, ако не ни го открие Сам Бог, Който благославя подвига, или светецът, който носи подвига. Това е език напълно чужд за нашето земно възприятие. Не само чужд, но даже противоречащ на разума, който сме добили от светското възпитание и който се нарича култура в обществото и начин на живот на земята. Юродивият не се противопоставя на културата, на нравствеността, на реда, не! Просто със своята удивителна святост и непричастност към света той стои над всяко определение за правила и норми, култура и нравственост. Със служението си изобличава и изнася наяве недъга, който се крие в нашата култура и нравственост, в нашите правила и норми и който се нарича фарисейство и лъжа. Той изобличава нас самите и от това ни боли. Но поради любовта си към нас той се старае да ни извади от това неподобаващо състояние, наречено самодоволство, високо самомнение и егоизъм. За да пробуди разкаяние, ни посочва нашите тайни, греховни страни, които прикриваме в обществото под формата на благочестие и външна нравственост, та да не би тази прикритост и нежелание за искрено разкаяние пред Бога да се превърнат за нас във вечно наказание.

Истински юродивите са небесни човеци, които живеят в немилост пред нас, но се трудят усърдно за спасението ни.

Въпреки че отец Гавриил прикриваше същността си и се смиряваше, но заради неговата удивителна благодатност – любов,

смирение, доброта, мъдрост, пророчество, прозрение на скритото у човека – мнозина духовни и светски лица се проникваха с уважение и благоговение към него. Те виждаха човек, който изглеждаше „глупак“, но в същото време прозираше в помислите, тайните дела, миналото, настоящето и бъдещето, както на хората, тъй и на събитията.

Ще припомним няколко случая на прозрение на отец Гавриил относно миналото, настоящето и бъдещето, каквито в живота му имаше много, когато постъпваше като юродив (понякога като че ли в състояние на опиянение).

Монахиня Теброния си спомня:

1. „Бях в град Загорск²⁶ (Русия) при отец Наум с молба да ми даде духовен съвет – по личен въпрос. Когато се завърнах в Грузия, посетих Самтавро и се срещнах с отец Гавриил; беше седнал в лещака и се държеше като юродив. Помоли ме да го заведа в килията му. Поведох го под ръка и когато стигнахме, ме погледна в лицето и каза:

– Теброния, защо ти беше да ходиш в Загорск, нима аз не можех да ти кажа?

И точно, дума по дума, ми повтори онова, което ми беше казал отец Наум в Загорск. Застинах в изумление, той ме пусна и влезе в килията“.

Това беше пример за прозрение по отношение на миналото.

2. „Веднъж нашият духовен брат Отар Николаишвили беше на трапеза заедно с други хора при отец Гавриил. Отецът изпи три чаши вино и започна да се държи така, сякаш беше страшно пиян. Отар малко се притесни и си помисли:

„Дали наистина монахът не се напи?“

Тъкмо си го помисли и отец Гавриил, уж падайки от стола, се наклони към него и така, за да не чуе никой, със съвсем трезв глас му каза тихо на ухото:

²⁶ Настоящото име на града е Сергиев Посад и там е разположена Троице-Сергиевата Лавра, един от най-големите руски манастири. – Б. пр.

– Погледни към вратата, сега ще влязат нашите братя от Нахаловка²⁷.

И наистина, след десет секунди през вратата в манастира влязоха четирима души, които живеяха в квартал Нахаловка, почитаха отец Гавриил и бяха духовни братя на Отар“.

3. Предвиждане на бъдещето.

„Беше към единадесет часа, отец Гавриил седеше пред килията си и се държеше като юродив. Проповядваше. По време на проповедта по стълбата към килията му се качваше една жена. Тя се спря на известно разстояние, като го наблюдаваше. Това продължи около петнадесетина минути, после жената се обърна и започна да слиза по стълбата. Отец Гавриил беше седнал с гръб, но щом тя тръгна да слиза, след две-три стъпала изведнъж той се обърна към нея и извика:

– Сестро, мъка, мъка, Израел, Израел!

И се хвана за главата в знак на скръб. Жената се спря за малко, но после продължи надолу и се изгуби. Същата нощ неочаквано Саддам Хюсеин бомбардира Израел. Имаше жертви. На другия ден жената отново дойде при отца, този път да го помоли за прошка. Оказа се, че била слушала от вярващи, че в Мцхета, в женския манастир Самтавро, живее велик монах-прозорливец и беше решила:

„Ще отида да видя и ако той наистина е такъв, ще повярвам в Бога и ще почна да ходя на църква“.

Когато дойде и видя човек, който ѝ приличаше на луд, си беше казала:

„Не, тия, вярващите, не са в ред, на кого вярват, на тоя ли? Няма да мога да стана като тях!“

Слава на Бога и на отец Гавриил, че тя стана вярваща“.

Отецът се посвещава не само и не единствено на подвига на юродството. Мнозина го смятаха за юродив отец, но това не е точно така. Тежкото и мъчително бреме на юродив той използваше от време на време, за да прикрива своите дарования, защото

²⁷ Квартал на Тбилиси.

имаше големи периоди, когато започваше да живее своя истински вътрешен живот. Тогава изобщо не приличаше на простосмъртен. Почти не излизаше от килията си; общуването с посетителите се ограничаваше само до благословение и ако не го питаха, самият той не казваше и дума. Тогава много рядко нарушаваше безмълвието, по необходимост – когато у ближния, когото обичаше като самия себе си, без той да му го подсказва, предугаждаше болка и нещастие. Заговаряше го именно на тази тема, понякога тихо и благо, друг път тихо, но строго. В такива минути нямаше човек, пък било той и смел, чието сърце да не се преизпълни със страх и почит, защото беше ясно, че пред него е велик старец.

Когато понякога налагаше върху си бремето на юродството, той получаваше двойна полза – монашеска и житейска. Житейската се заключаваше в това, че с действията си на луд, уталожил гнева и постоянния контрол на съветската власт, този яростен богоборец, който не му даваше да живее; и втората, монашеската полза, беше, че мнозина го смятаха за душевно болен. Много хора го уважаваха, но това беше през последната година от живота му, когато неговото величие вече не можеше да се скрие. Обаче мнозина, независимо от благосклонността си към него, се презастраховаха и страняха:

„Знаеш ли, мисля, че е по-добре да се държим на разстояние: който се пази сам и Бог го пази“.

Както казахме по-горе, след освобождаването от ареста животът на отец Гавриил се промени напълно. Той се сблъска остро и болезнено с редица житейски проблеми. Може би за него най-болезнено беше уволнението му от църквата. Известно е, че Светейшият Ефрем II беше взел активно участие в освобождаването му от затвора. В личен план между тях цареше дълбоко уважение, но тук безбожният комунистически режим взе връх – това беше тяхно най-строго изискване. Отец Гавриил разбираше прекрасно всичко, но все пак решението нарани боголюбивото му сърце.

Той остана без средства. Заради тежките материални затруднения, както сам казваше, започна да се занимава с

СЪДЪРЖАНИЕ

Предисловие на издателя	5
Предговор	6
ГЛАВА ПЪРВА. ЖИТИЕ НА ПРЕПОДОБНИЯ ОТЕЦ ГАВРИИЛ	8
Детство, монашество и изповедничество	9
От изповедничеството до Самтавро	63
Самтавро и смъртта на отец Гавриил	102
Завещанието на отец Гавриил	152
Тропар. Кондак	154
ГЛАВА ВТОРА. СВИДЕТЕЛСТВА	156
„Ще станеш епископ!“	157
Доброто трябва да се прави докрай	159
Служението иска непоколебимост	159
Освобождаване от съмненията	160
Истината е в православието	160
„Идете заедно при духовния отец“	160
Всички блага са Божия милост	162
Монасите и телевизорът	163
Детето се възпитава в утробата на майката	164
Благодатта се завоюва с дела	164
Благодатта е силата на избраните от Бога	165
Достоинството на молитвата е вътрешно	165
Спасението е в стремежа към Бога	165
Призив и предупреждение	166

Евангелска любов	167
Монашеството е вътрешно призвание	168
Всичко, което дава Бог, е добро	169
Смирението приближава към Бога	169
„Молитвата им е за грях“	170
„Чака те голяма опасност“	170
Вярата трябва да се защитава	171
Всичко тайно ще се открие	171
Вътрешното призвание изисква непоколебимост	172
Добронамереното изобличение изцелява	173
Усърдието дава пълнота на молитвата	173
„Не си сама“	174
Предсказание	175
Бог е Утешител на наскърбените	176
Смъртта не прекратява любовта	177
Неочаквана радост	178
Божият талант – в служба на Бога	178
Полученият отговор	179
Плод на непослушание	181
Отец Гавриил – защитник на истината	183
ГЛАВА ТРЕТА. ИЗЦЕЛЕНИЯ	186
Отложиха операцията	187
Отец Гавриил чу молбата ми	187
Изцеление от псориазис	188

Горещо се молих на великия отец	189
Отидох направо в Мцхета	189
Професорът не можа да скрие изумлението си	190
Излекуването на брат ми	190
Камъкът се разтвори	191
Нося благодарността си в сърцето	192
Лекарите останаха объркани	193
Благодаря, отче Гаврииле	193
Бог ни подари дете	194
Не откриха и следа от рака	194
Въоръжих се с надежда и потеглих	195
Той ме прекръсти	196
За секунди се почувствах добре	197
Напълно ме излекува от нелечима болест	197
Роди се здраво дете	198
Лекарите се учудиха много	198
Изправих се на краката си	199
Сега детето е здраво	200
„Ще родиш момиче!“	200
Отец Гавриил ни изпрати кайсия	202